

Motion till riksdagen 2011/12:Fö206

av Jan Lindholm m.fl. (MP)

Begränsning av fyrverkerier och pyroteknisk utrustning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om begränsningar av användning av pyroteknisk utrustning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att skyndsamt lägga fram förslag på skärpta regler för omgivningspåverkan från eller av pyroteknisk utrustning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om brister i fråga om möjligheter att lagföra missbruk och överträdelse när det gäller hantering av och produktinnehåll i pyrotekniska produkter.

Det knallar på

Att fira nyår, påsk och valborg med pyrotekniska produkter som fyrverkerier och smällare är en gammal tradition. På senare år har användandet ökat, inte bara dessa dagar utan lång tid både före och efter. Att man inte får sälja smällare till någon under 18 år har inte haft någon större effekt, eftersom vuxna köper ut och delar med sig till barnen. Numera tycks smällandet kunna ingå i vilken festyra som helst årets alla helger. Även under ljusa somrarnätter händer det att raketer skjuts upp mot den sommarljusa natthimlen när företag håller personalfester eller så kallade kickoffer.

Fel! Okänt namn på

Många människor och djur upplever obehag

Det är många i vårt samhälle som av olika skäl har mycket stora obehag av smällandet. Det är också många som varje år skadas vid hanteringen av pyroteknisk utrustning: fingrar sprängs bort och händer och ögon skadas. Olyckor med dödlig utgång inträffar också.

Många har husdjur som kryper ihop darrande av skräck eller gömmer sig. Därför startades Smällarupproret bland hundägare. Man vill få stopp på plågan. Familjerna får tillbringa nyårsafton bakom fällda persienner och med radion på högsta volym för att i möjligaste mån stänga ute ljud och ljus från fyrverkerierna. Ibland hjälper inte detta, utan man tvingas att droga sina hundar och katter så att de kan uthärda. Smällandet på gatorna är en plåga under lång tid och orsakar stor stress hos skottkänsliga hundar.

Även på landsbygden smäller det och många hästar far mycket illa. Nästan varje år rapporteras om hästar som i vild panik brutit sig ut ur hagar och i vissa fall skadats.

Så här kan det inte fortsätta

Det är mycket olyckligt att människor, djur eller egendom skadas till följd av fyrverkeripjäser. Fyrverkerier omfattas av lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor. Det ökade användandet av fyrverkerier och smällare är ohållbart. Självklart ska vi fortsätta att fira nyår, påsk och valborgsmässoafton med fyrverkerier, men det bör ske under kontrollerade förhållanden och under begränsad tid, kanske på av kommunerna avsedda och godkända platser? Vid privata tillställningar borde tillstånd krävas hos kommunen. Det bör snarast göras en revidering av lagstiftningen för att begränsa användningen vad gäller tid och plats. Denna lag har varit föremål för utredning (SOU 2006:16) och det föreslås att den bör moderniseras.

Miljöproblem

Tonvis med kemikalier sprids varje år genom fyrverkerier. Genom att begränsa användningen av pyrotekniska produkter minskar vi också spridningen av dessa kemikalier (aluminium, arsenik, barium, bly och ett femtontal andra metaller). Mängden är avsevärd och kan inte negligeras. Med tanke på att våra sjöar och vattendrag blir allt mer förorenade och halterna av olika gifter och tungmetaller ständigt ökar i åkerjordar, sjöar och många av våra proteinkällor så är det angeläget att stävja alla utsläpp. Många små utsläpp blir tillsammans en stor miljöpåverkan.

Förslag på åtgärder

Det är rimligt att användningen av pyroteknisk utrustning begränsas än mer än idag såväl på nationell nivå som lokalt. Begränsningar kan handla om högsta tillåtna ljudnivå, om ljusstyrka, om vilka kemiska ämnen som får ingå i produkterna, hur dessa ska hanteras och vilka rester de tillåts lämna såväl i luft som i mark och vatten.

Det är rimligt att regeringen senast i mars 2012 lämnar ett förslag till riksdagen dels om nya möjligheter för kommuner att begränsa användningen av pyroteknisk utrustning, dels om vilken omgivningspåverkan som maximalt kan tillåtas, dels om skärpta regler för vilka tillåtna ämnen som får finnas i sådan utrustning, men även om regler för hur brott mot föreskrifterna om användning eller produktinnehåll ska kunna beivras och lagföras.

Stockholm den 28 september 2011

Jan Lindholm (MP)

Tina Ehn (MP)

Mats Pertoft (MP)